

HISTORISK SAMFUND FOR SYDØSTJYLLAND

Nyhedsbrev juni 2021

Medlemmer af Historisk Samfund for Sydøstjylland modtager i løbet af juni måned indbetalingskort til fortsat medlemskab samt invitation til årsmødet i august, udflugt i september og reception for årbogen i oktober.

Skriv allerede nu datoerne i kalenderen og se nærmere beskrivelser af arrangementerne nedenfor:

Lørdag den 28. august 2021 holder vi fra kl. 13 årsmøde i Egtved Museum med efterfølgende kaffebord. Derefter holder museumsinspektør Katrine Balsgaard Juul fra Vejle Museerne foredrag om fundet af Egtvedpiggen i 1921, og frivillige medarbejdere i museet viser rundt i den nye bronzealderudstilling og de andre udstillinger.

Søndag den 12. september 2021 har vi udflugt til Munkebjerg. Vi mødes kl. 13.30 foran Munkebjerg Hotel, og så går vi først en tur i området med biologen Lars Kromann-Larsen. Derefter fortæller tidligere museumsleder Nina Damsgaard og historikeren Vigand Rasmussen om kunstnerne på og omkring Munkebjerg. Vi afslutter med kaffebord.

Reserver også gerne datoen torsdag den 7. oktober 2021 kl. 15.30, hvor foreningen afholder reception for Lokalhistorie fra Sydøstjylland 2021.

Med venlig hilsen

Bestyrelsen i Historisk Samfund for Sydøstjylland.

Årsmøde 2021

Lørdag den 28. august 2021 kl. 13.00

Årsmødet med generalforsamling finder sted lørdag den 28. august 2021 på Egtved Museum.

Program:

Kl. 13.00-14.00: Årsmøde i Historisk Samfund for Sydøstjylland

Kl. 14.00-14.30: Kaffebord

Kl. 14.30-15.15: Foredrag om fundet af Egtvedpigen i 1921 af museumsinspektør Katrine Balsgaard Juul, VejleMuseerne

Kl. 15.15-16.30: Rundvisning i udstillingerne på Egtved Museum, herunder den nye udstilling om Egtvedpigen i anledning af 100-året for fundet af Egtvedpigen.

Pris: Deltagelse i kaffebordet er gratis. Vi vil gerne bede om tilmelding af hensyn til kaffen. **TILMELDING:** Tilmelding senest fredag den 20. august 2021 på foreningens hjemmeside www.hssso.dk eller mail: hssovejle@gmail.com

Sted: Egtved Museum, Aftensang 1, 6040 Egtved

Sommerudflugt 2021: Munkebjerg

Søndag den 12. september 2021 kl. 13.30

Årets sommerudflugt går til Munkebjerg, hvor biologen og fhv. lektor Lars Kromann Larsen vil tage deltagerne med på en gåtur i området, hvorefter tidligere museumsleder og kunsthistoriker Nina Damsgaard og historikeren Vigand Rasmussen vil holde foredrag på Hotel Munkebjerg om kunstnerne på og omkring Munkebjerg. Arrangementet afsluttes med kaffebord på Hotel Munkebjerg.

Programmet for dagen:

Kl. 13.30 - ca. kl. 14.15 Gåtur i området med biologen fhv. lektor Lars

Kromann Larsen.

Kl. ca. 14.20 - kl. 15.30 Foredrag af tidligere museumsleder Nina Damsgaard og historikeren Vigand Rasmussen om kunstnerne på og omkring Munkebjerg

kl. 15.30 - ca. kl. 16.15 Kaffebord eventuelt udenfor på terrassen.

Pris: Gratis for medlemmer af Historisk Samfund for Sydøstjylland, ikke-medlemmer 40 kr. TILMELDING senest fredag den 3. september 2021 på foreningens hjemmeside www.hssso.dk eller mail: hssovejle@gmail.com

Sted: Foran Hotel Munkebjerg, Munkebjergvej 125, 7100 Vejle.

KULTURILBUD FRA KULTURINSTITUTIONER I SYDØSTJYLLAND

Udstilling: Mørkelagt | Beslaglagt

5. maj – 21. august 2021

Den 5. maj – 76 året for Danmarks befrielse – åbnede Museum Kolding udstillingen "Mørkelagt | Beslaglagt" på Kolding Bibliotek. Udstillingen sætter blandt andet fokus på dagligdagen og byens liv under besættelsen i Kolding og om modstandsbevægelses kamp mod den tyske besættelsesmagt frem til befrielsen i 1945.

Udstillingen er, sammen med andre tiltag med udgangspunkt i besættelsen i Kolding, et af Museum Kolding store satsninger i foråret og sommeren 2021. Foruden udstillingen kan publikum se frem til en genåbning af "Zelle II", nye digitale byvandring, hvor besøgende igennem nye, digitale formidlingsgreb kan få en samlet oplevelse.

Pris: Gratis

Sted: Kolding Bibliotek, Slotssøvejen 4

Udstilling: Oplevelsescenter Skamlingsbanken

Åbnet 12. maj 2021

Oplevelsescenter Skamlingsbanken slog dørene op den 12. maj 2021. Der har været store kræfter på spil på Skamlingsbanken og det nye oplevelsescenter indfanger og formidler netop kræfterne og Skamlingsbankens historie. Udstillingen leder den besøgende gennem fortællingen om de store kræfter, der gennem tiden har formet Skamlingsbanken til et unikt sted fra isen til ordets kræfter.

På Skamlingsbankens talerstol er vigtige emner blevet diskuteret. Lige fra den danske sag i Sønderjylland til kvinders valgret og netop talens- og stedets kræfter er noget, der formidles i det nye oplevelsescenter. Her kan man opleve de store taler, lære om talens kræfter og selv afprøve effekten. Oplevelsescenteret er smukt bygget ind i terrænet, så det ikke arkitektonisk stjæler billedet. I stedet rammer den smukke bygning stedets udsigt fra det store panoramavindue og ligger ellers skjult i landskabet og lader Højskamling være det, man møder, når man ankommer til Skamlingsbanken.

Oplevelsescenteret indeholder ud over udstillingen også café og toiletter. Oplevelsescenteret drives af Museum Kolding.

Pris: 80 kr. gratis for børn under 18 år. Der er pt. åbningstilbud, hvor adgang til Oplevelsescentret og en guidet tur kan købes for 100 kr. samlet. Guidet tur skal bookes på 76338100

Sted: Skamlingvejen 123, Sjølund

RUNDTVISNING PÅ SKAMLINGSBANKEN

Lørdage og søndage 29. maj – 27. juni 2021 kl. 13.

Den offentlige rundvisning er en historisk vandring på Skamlingsbanken, hvor guiden blandt andet vil gøre stop ved nogle af mindesmærkerne og fortælle om flere af de store talere, der har gjort sig bemærket på Skamlingsbanken. Turen foregår i bakket og ujævnt terræn.

Skamlingsbanken er især kendt for de folkefester, der blev holdt i årene 1843-59 til støtte for den danske sag i Sønderjylland.

På Højskamlingen står en 16 meter høj støtte lavet af 25 granitblokke til minde om den danske sags forkæmpere i Slesvig. Støtten blev rejst i 1863, sprængt i luften af preusserne i 1864 og rejst igen i 1866. Genrejsningen var mulig, fordi folk på egnen havde opsamlet og gemt stenene. I nærheden af støtten findes seks andre mindestøtter og en talerstol af store kampesten. Efter befrielsen i 1945 indrettedes en mindelund for de faldne fra den sønderjyske modstandsbevægelse.

Pris: 80 kr. pr. person, børn under 18 år er gratis. Betales via mobilepay

Tilmelding: På telefon 7633 8100

Sted: Mødested ved Oplevelsescentret på Skamlingsbanken

Historisk rundvisning i Christiansfeld

Lørdage og søndage 29. maj – 27. juni 2021 kl. 13.00

Den offentlige rundvisning er en historisk byvandring rundt i Christiansfeld by, hvor du undervejs vil gøre stop ved byens mest markante huse og steder, og hvor guiden vil fortælle om byens og Brødremenighedens spændende historie samt om den helt særlige byplan og arkitektur. Turen sætter fokus på de mennesker, der har været med til at forme byens unikke særpræg, både inden for historie, arkitektur og byplan. Der fortælles også om de religiøse idéer, der lå til grund for byens dannelse. Du får som besøgende en fornemmelse af, hvordan byen funktionelt blev indrettet for menigheden med boliger, korhuse, hånd

Pris og tilmelding: Tlf.: [7633 8100](tel:76338100) - bestil din billet i god tid: 80 kr. pr. person. Børn under 18 år er gratis. Billetter betales via mobilepay ved tilmelding pr. telefon.

Varighed og længde: Turen er ca. 2 ½ km. Og tager 1 ½ time

Mødested: Brønden på Kirkepladsen, Grev Zinzendorfs plads.

Nye fortællinger på Fængselsmuseet

Fra torsdag d. 3. juni 2021

Blev tugthusfanger brugt som billig arbejdskraft? Er det rigtigt, at de indsatte lavede tøjklammer? På fængselsmuseets nye guidede rundvisning kan du få styr på myter og fakta om arbejdslivet bag murene - og høre om dramatiske flugter, hvor arbejdspladserne ofte blev udnyttet til kreative hjælpemidler.

Fængselsmuseet i Horsens kan fra den 3. juni byde velkommen på nye åbne rundvisninger med titlen "Tøjklammer og tugthusfanger". I anledning af at Horsens i år fejrer industrien, er der nemlig sat særligt fokus på fangernes arbejde. Historikerne på museet har været rundt i arkiverne og grave nye spændende fortællinger frem. Både dem om hverdagen med arbejde fra morgen til aften og om de spektakulære, livsfarlige flugter hen over murene.

Landskendte produkter

Siden fængslet blev grundlagt af Christian 8., har fangerne haft pligt til at arbejde. I 1800-tallet var det en ny tanke, at man ikke bare skulle straffe de kriminelle, men også forbedre dem, og det var arbejdet en vigtig del af. Igennem årene har de både arbejdet for staten og for fabrikanter. Frem til 1916 var hundredvis af fanger beskæftiget hos Crome & Goldschmidt, og produkterne blev solgt på "tugthus udsalg" over hele landet. Senere blev der kun produceret for staten, eksempelvis postsække og de stribede gardiner i DSB-togene. På de nye rundvisninger får man både et indblik i arbejdsforholdene og i de forskellige produkter, der er blevet fremstillet af fangerne - og måske genkender man et og andet.

En ubehagelig overraskelse

Ved siden af de mere industrielle produkter som tekstiler og møbler, har der også været mulighed for syslearbejde, for eksempel at samle tøjklammer og julekalendere. Og til de sidste knytter der sig en særlig historie. Det er nemlig blevet bekræftet fra flere kilder, at en fange, som

var træt af sin tjans med at samle chokolade-julekalendere, besluttede sig for en stille protest: Under låge nummer 24 gemte han i stedet for chokoladen et cigaretskod!

Farmands farlige flugt

Fængselsmuseet bugner med historier om dramatiske fangeflugter. Og her spiller arbejdet også en afgørende rolle, for det var ganske ofte via deres arbejde, at fangerne blev i stand til bl.a. at lave reb, stiger og dirke. På de nye rundvisninger kommer man rundt og ser, hvor der er blevet klatret, kravlet og sprunget, og får detaljerne om i alt seks forskellige flugter. Det er ikke altid for sarte sjæle!

I 1984 fik en fange afslag på udgangstilladelse, da hans kæreste skulle føde deres barn, fordi han tidligere var flygtet. Men det kunne ikke holde den vordende far tilbage, selvom han sad i en flugtsikret celle. Det lykkedes ham at slippe op på taget og sammen med en hjælper at spænde et tov ud. Efter 60 meter i armgang hen over fængselsmuren slap han ud i friheden til sin højgravide kæreste.

De åbne rundvisninger er udendørs og varer ca. en time og kan opleves på Fængselsmuseet hver torsdag, lørdag og søndag fra og med den 3. juni. Hele sommerferien vil der være 6 daglige rundvisninger. De åbne rundvisninger kræver ikke forudgående bestilling, men man kan booke en plads på forhånd via hjemmesiden.

Pris og sted: Besøg Fængselsmuseets hjemmeside på faengslet.dk/museum for at se mere om åbningstider og rundvisninger.
Adresse: Fussingsvej 8, 8700 Horsens

Torsdagstale – Mit liv i Vestbyen i 70'erne

Torsdag den 3. juni kl. 16.30

Forfatteren Bent Riis fortæller om et ungdomsliv i Horsens i 1970'erne. Om læreren, der opdagede, at han havde fået en hane i skoletasken, og fængselspsykologen der kravlede over ringmuren. Hør også om at lave vægmaleri hos en gal præst, om Søbadeanstalten der brændte tre gange og om den stemningsfyldte kælder, hvor en flok teenagere talte om livets mening med Rød Tuborg og blafrende stearinlys på bordet. Det er følsomme fortællinger fra en fjern tidsånd.

Pris: Gratis. Forudgående tilmelding er nødvendig på tlf. 76292350.

Varighed: ca. 1 time. Bemærk: Begrænsede antal pladser

Mødested: Byarkivet, Sundvej 1a, 8700 Horsens

GRUNDLOVSDEBAT PÅ FÆNGSLET

Lørdag den 5. juni kl. 13-17.30

Oplev Lasse Rimmer, Malte Ebert, Sanne Søndergaard, Emilia van Hauen, Helena Gleesborg Hansen og mange flere til et brag af en grundlovsdebat, som i år sætter fokus på det 5. verdensmål: 'Ligestilling mellem kønnene'. De skarpe debattører undersøger temaet "Ligestilling – en kamp for alle?". Vi zoomer ind på emnet og undersøger, hvilke strømninger der er i gang i samfundet lige nu.

Grundlovstalen er skiftet ud med dialog, debat og dybdeborende underholdning, når FÆNGSLET og Fængselsmuseet inviterer til Grundlovsdebat den 5. juni 2021. Lasse Rimmer er konferencier, når debattører som Emilia van Hauen, Helena Gleesborg Hansen, Susanne Branner, Mary Consolata Namagambe, Lasse Marker, og mange flere diskuterer det højaktuelle emne og kommer med deres bud på, hvordan vi får et mere ligestillet Danmark. Sanne Søndergaard kigger forbi med et

brag af en grundlovstale, og til slut kan I glæde jer til en intimkoncert med Malte Ebert.

Ligestilling på alles læber

Ligestilling har været på den politiske og aktivistiske dagsorden i mere end 150 år, og nye feminismeølger bobler frem fra tid til anden. Meget er sket, siden kvinderne fik stemmeret i 1915, men i den offentlige debat gøres det tydeligt, at der stadig er mange steder, hvor vi kan forbedre os.

Vi ser ulige lønninger mellem offentlige faggrupper. Vi har et kønsopdelt arbejdsmarked. I 2017 begyndte kvinder i hele verden at dele historier om overgreb under hashtagget #metoo. Til Zulu Comedy Galla i 2020 fik Sofie Linde sat #metoo debatten på dagsordenen igen, og i medierne møder vi ofte historier om sexisme, digitale krænkelser og magtmisbrug. I december vedtog regeringen en samtykkebaseret lovgivning, der skal beskytte voldtægtsofre. Der sker altså noget, men selvom Danmark på mange måder er et ligestillet land, er der stadig steder, hvor vi halter bagefter.

Intersektionalitet, privilegieblindhed og strukturoprør

Uligeløn. Barsel. Minoritetsdiskrimination. Intersektionalitet.

Magtmisbrug. Sexisme. #MeToo. Privilegieblindhed. Voldtægtskultur.

Kønsneutralitet. Digital chikane. Søstersolidaritet. Strukturoprør.

Det er blot nogle af de begreber, der jævnlige dukker op i den offentlige debat, men hvad betyder det alt sammen? Hvad er det egentlig, vi kan blive bedre til? Og hvem har ansvaret for, at det sker? Politikerne? Fagforeningerne? Arbejdsgiverne? Medierne? Os selv? Ingen er lige, før alle er lige – men hvordan bliver vi dét?

Vi inviterer jer ind bag murene til debat og dialog, når debattørerne i fællesskab med publikum undersøger vejen til et endnu mere ligestillet Danmark. Så glæd dig til en eftermiddag fyldt med vigtig debat og skarpsindig underholdning, og gør dig klar til at blive udfordret på dine holdninger!

OBS: Arrangementet følger de gældende corona-restriktioner, så hvis det den 5. juni ikke er forsvarligt at afholde, vil det blive rykket til en anden dato i 2021. Køber du billet, er du altså sikret en plads lige gyldigt hvad – og skulle arrangementet blive rykket til en dato, der ikke passer dig, kan du naturligvis få refunderet din billet.

Arrangementet er gjort muligt gennem en filantropisk bevilling fra Realdania.

Besøg Fængselsmuseet til særpris: Husk, at du kan opleve det spændende Fængselsmuseum for kun 75 kr. ved fremvisning af din billet til Grundlovsdebat på FÆNGSLET (gælder 1 uge før og 1 uge efter).

Pris: Standardbillet 250 kr. | Studiebillet 100 kr. Køb billet på:

<https://faengslet.dk/begivenhed/grundlovsdebat-paa-faengslet/>

Sted: Fængslet, Fussingsvej 8, 8700 Horsens

Huse og heste ved Nørrestrand - cykeltur

Torsdag den 10. juni kl. 17.00

Horsens og heste har en lang fælles historie. Sadl jernhesten og kom med på cykeltur rundt om Nørrestrand. Undervejs hører vi om områdets kulturhistorie og de rige naturressourcer, der bl.a. er blevet udnyttet af stenaldermennesker, bønder, fiskere og skallegravere – og naturligvis om heste, både de vilde, de ældgamle og de meget berømte. Ved Vær Kirke holde vi pause og nyder vores medbragte mad. Rundvisere: naturvejleder Thorke Østergård (Naturcenter Ulvedal) og arkæolog Martin Krog Nielsen

Pris: gratis, forudgående tilmelding er nødvendig på tlf. 76292350.

Varighed: omkring 3 timer/13,5 km. Praktisk: medbring egen cykel, cykelhjelme og tøj efter vejret. Bemærk: begrænsede antal pladser

Mødested: p-pladsen ved Hammersholm overfor Nordre Strandvej 1, 8700 Horsens

Spændende industri-talks

Torsdag den 10. og 17. juni kl. 16.30

Vil du endnu tættere på industrien i Horsens? Høre interessante historiske tilbageblik? Blive inspireret af fortællinger om iværksætteri og innovationskultur gennem de sidste 175 år? Forstå nutidens udfordringer og muligheder? Eller få indblik i, hvordan industriens udvikling muliggjorde virksomhedernes hurtige omstilling fra klodser til visirer og fra cider til håndsprit under coronaepidemien?

Så får du muligheden lige her ved udstillingen 'Horsens i industriens tegn'. Museum Horsens og Industrimuseet inviterer nemlig en lokal industrivirksomhed, en medarbejder eller andre, der arbejder - eller har arbejdet - med industri og produktion i Horsens Kommune til samtaler, der kommer omkring industriens mange spændende sider og historier. Følg med på [Industrimuseets](#) og [Museums Horsens](#) hjemmesider – her fortæller vi løbende mere om oplægsholdere, temaer m.v. Vi garanterer spændende talks med interessante gæster, hvor du får mulighed for at lære mere om industriens historie, dens virksomheder – og alt det, de skaber af arbejdspladser og vækst i Horsens Kommune.

Arrangeret i samarbejde mellem Museum Horsens, Industrimuseet og Horsens Kommune.

Pris: gratis

Mødested: Torvet, 8700 Horsens

HORSENS HIDEOUTS

Torsdag d. 10. juni – søndag d. 13. juni 2021

Flugt gennem en virtuel tunnel, på borg-tur med en arkæolog, foredrag om byens store søfarer og meget mere. Når Horsens Hideouts løber af stablen den 10. til 13. juni, deltager Horsens Museum og Fængselsmuseet selvfølgelig med spændende oplevelser for alle aldre.

Du kan komme på byvandring med museumschefen for Horsens Museum og direktøren for Industrimuseet og høre om Horsens' udvikling som industriby fra 1800-tallet til i dag. Ved Slangebjerget i Bygholm Park, hvor Erik Menveds Borg blev opført i middelalderens Horsens, er der familiesøndag med middelaldermusik og –leg. Her kan du komme på en formidlingstur med en arkæolog fra Horsens Museum, som vil fortælle historien om Erik Menved og hans borg. I den normalt lukkede baggård til enkeboligen på Nørregade inviterer vi til udendørs foredrag i unikke rammer. Det er museumschef Merete Bøge Pedersen, der udfolder historien om den verdensberømte søfarer fra Horsens, Vitus Bering. Og hvis du ikke har klaustrofobi, så kan du prøve at følge i fodsporene på flugtkongen Carl August Lorentzen. Fængselsmuseet har genskabt hans 18 meter lange tunnel ud af fængslet som en virtual reality-oplevelse. Den tager vi med ud på tre forskellige steder i byen, hvor vi hjælper dig i virtual reality-udstyret og fortæller om den fascinerende flugtkonge.

For præcis information om de enkelte arrangementer, se nærmere på [Horsens Hideouts](#).

Ny udstilling om Egtvedpigen/bronzealderen

Lørdag d. 12. juni kl. 10

Museumsforeningen på Egtved Museum åbner den 12. juni en ny udstilling om Egtvedpigen i anledning af 100-året for hendes fund. Udstillingen åbnes af formand for kultur- og idrætsudvalget i Vejle Kommune Dan Arnløv. Åbningen finder sted samtidig med, at der på samme adresse afholdes "Egtvedpigens dag" (en årlig begivenhed.) Samtidig åbnes museets øvrige udstillinger, herunder en revideret stenalderudstilling.

Pris: gratis entré

Sted: Aftensang 1, 6040 Egtved. Åbent lørdage og søndage kl. 10-17.

FREDERICIA FEJRER 101 ÅRET FOR GENFORENINGEN

Tirsdag d. 15. juni kl. 19.30

I anledningen af 101-året for Genforeningen fejrer vi tirsdag d. 15. juni kl. 19.30 en festlig koncert i Sct. Michaelis Kirke. Programmet vil bestå af smuk og storslået musik fra Prinsens Musikkorps, der med historiske værker, sange og korte anekdoter om Genforeningens betydning vil bringe historien helt ind under huden på os alle.

Under de gældende corona-restriktioner er der plads til 202 personer i kirken, og derfor er tilmelding nødvendig. Der er desuden krav om coronapas.

Koncerten er et samarbejde mellem Sct. Michaelis Kirke, Fredericia Kommune, Fredericia Garnison, Museerne i Fredericia og De Danske Forsvarsbrødre.

Pris og tilmelding: Tilmelding på www.sct-michaelis.dk/tilmeld

Entre er gratis, men coronapas er nødvendigt

Sted: Sct. Michaelis Kirke, Garnisonskirken, Vendersgade 30B, 7000 Fredericia

Megalitter og myretuer – natur og kultur ved Bygholm Sø

Onsdag den 16. juni kl. 19.00

Området nord for Bygholm Sø indeholder både imponerende spor efter fortidens mennesker og store naturværdier, ofte overraskende og skjulte. Naturvejlederen og arkæologen afslører på denne tur historien om begge dele. Vi skal blandt andet rejse næsten 6000 år tilbage i tiden, hvor der blev anlagt gravhøje, dysser og jættestuer i ådalen omkring Bygholm Å. Museum Horsens har de seneste år udgravet flere af disse såkaldte megalitter, der fortæller om et særdeles rigt kulturmiljø i området omkring Bygholm Sø. Rundvisere: naturvejleder Thorke Østergård (Naturcenter Ulvedal) og arkæolog Per Borup

Pris: gratis, forudgående tilmelding er nødvendig på tlf. 76292350.

Varighed: omkring 2 timer. Bemærk: begrænsede antal pladser

Mødested: p-pladsen ved Kystens Perle, Lovbyvej 31, 8700 Horsens

Mød Carit Etlars fortællinger og naturen på Fredericia Vold

Fredag den 18. juni kl. 14

Carl Brosbøll er navnet bag pseudonymet Carit Etlar. Han blev født i Fredericia i 1816, hvor Danmark oplevede en kulturel opblomstring. Byens historie og tidens nationalromantiske heltedigtning er gennemgående i forfatterskabet. Etlars historiske romaner var enormt populære i den brede befolkning. Blandt hans kendteste værker er *Gøngehøvdingen* (1853), *Dronningens Vagtmester* (1855) og *Fangen på Kalø* (1872).

Fredag den 18. juni udkommer digterruten for Carit Etlar, der fører en ad stier igennem forskellig bevoksning og kuperet terræn på Fredericia Vold og ud til Lillebælt. Gå ud på digterruten, slip tanker og sanser løs og bevæg dig ind i landskabet, hvor en af Danmarks største digtere fandt sin stemme. Digterruten er en del af det landsdækkende Danske Digterruter, der udkommer på samme tid. Læs mere på www.danskedigterruter.dk og Museerne i Fredericias hjemmeside: www.fredericiahistorie.dk

Det gamle Gedved

Søndag d. 27. juni kl. 11.00

Gedved menes at have sin oprindelse i 1400-tallet, men der har været bebyggelse adskillige århundrede før. På turen fortælles der om nogle af de mest spændende oldtidsfund, om de gamle butikker, kroen, bryggeriet og om Købmand Rahbek, hvis inventar nu er udstillet i Den Gamle By.

Turen slutter på det tidligere Gedved Seminarium, hvor der nu er Kultur- & Medborgerhus samt "Café & Restaurant Schmidt", hvor vi spiser frokost. Derefter giver restaurantindehaver Kristian Stig Schmidt en rundvisning på det gamle seminarium.

Arrangeret i samarbejde med AOF og Horsens Museum (i serien Landsbyliv). Guide: arkæolog og kulturhistorisk guide Allan Skou Larsen

Pris: bestilling gennem AOF. Varighed: 2 timer, derefter frokost og rundvisning på det tidl. Gedved Seminarium. Bemærk: begrænsede antal pladser.

Mødested: Gedved Kultur- & Medborgerhus, Egebjergvej 1, 8751 Gedved.

Jutlandia. Sygeplejersker i Korea-krigen

Særudstillingen på Sygeplejemuseet vises frem til og med november 2021

Særudstillingen "Jutlandia. Sygeplejersker i Korea-krigen" tager udgangspunkt i de medrivende beretninger i to dagbøger fra sygeplejersker ombord på Jutlandias 3. togt. Dagbøgerne giver et helt unikt indblik i sygeplejerskernes liv ombord, såvel deres krævende arbejdsopgaver i en krigszone, som fritid og socialt liv både om bord og på landlov i eksotiske egne.

Udover at udstille dagbøgerne er mange citater derfra fremhævet. Hvert citat er illustreret med fotografier og tilsammen fortæller de en medrivende historie fra sygeplejerskernes arbejde på det flydende hospital.

Den ene dagbogsskriver, Gyde Rudbeck har en særlig tilknytning til de bygninger, hvor Sygeplejemuseet har til huse, det tidligere sanatorium for

børn med tuberkulose. Gyde var som barn indlagt med tuberkulose på Julemærkesanatoriet Koldingfjord. Her blev hun passet af søde, dygtige sygeplejersker og det var medvirkende til, at hun besluttede sig for selv at blive sygeplejerske.

I denne Covid19-tid er det meget aktuelt at rette dette fokus på en anden tid, hvor sygeplejerskerne også stod som frontpersonale og fik brug for al deres faglighed og kvalifikationer for at løse de krævende opgaver.

Pris: Medlemmer af Historisk Samfund for Sydøstjylland kommer ind for halv pris. Se mere på museets hjemmeside: <https://dsr.dk/dshm>.

Sted: Fjordvej 152, 6000 Kolding. Åbent tirsdag til søndag kl. 11-16, mandag lukket.

Sygeplejerskernes lønkamp i historisk lys

Lille pop-up udstilling på Sygeplejemuseet vises i sommeren 2021

Udstillingen giver et kort rids af de konflikter sygeplejerskerne har været del af siden den første i 1946 og helt op til i dag. Der vises t-shirts og andet materiale fra forskellige år. Og få forklaringen på at Sygeplejemuseet udstiller en stor bunke honninghjerter.

Kampen for bedre vilkår for sygeplejerskerne er også blevet ført i perioderne mellem overenskomstforhandlingerne. DSR har gennem forskellige kampagner villet gøre befolkningen og politikkerne opmærksomme på behovet for forbedringer af sygeplejerskernes vilkår. I udstillingen vises et udsnit af kreativt materiale fra kampagner i 1986 og 1994

Pris: Medlemmer af Historisk Samfund for Sydøstjylland kommer ind for halv pris. Se mere på museets hjemmeside: <https://dsr.dk/dshm>.

Sted: Fjordvej 152, 6000 Kolding. Åbent tirsdag til søndag kl. 11-16, mandag lukket.

Pigen fra Egtved – bronzealderikon i 100 år

21. april - 30. december 2021

Egtvedpigen er udstillet på Nationalmuseet i København.

Jubilæumsudstillingen på Kulturmuseet i Vejle udfolder den fantastiske historie om bronzealderens samfund og fortællingen om hvordan hun blev fundet for 100 år siden. Publikum kan glæde sig til en spændende udstilling med en række dramatiske øjebliksbilleder fra både 1370 f.Kr. og 1921. Øjebliksbillederne danner rammen for fortællingen om Egtvedpigen, hendes samtid og den fascinerende udgravning for hundrede år siden. Udstillingen bliver en sansemættet oplevelse med plads til at gå på opdagelse for både børn og voksne. Følg med på www.vejlemuseerne.dk for oplysninger omkring udstillingsåbning.

Pris: gratis

Sted: Kulturmuseet i Spinderihallerne, Spinderigade 11, 7100 Vejle.

10 historiske portrætter vækkes til live på bymuseet i

Fredericia

Åbnet 22. april 2021

Under nedlukningen har vi på Museerne i Fredericia brugt ventetiden på at sætte liv i nogle af vores historiske personer i udstillingen på Bymuseet. Vi kan næsten ikke vente på at få lov at åbne igen og vise jer i alt ti levende portrætter, som man kan stille spørgsmål til. Man kan blandt andet møde en vaskeægte præsident, en stadsforvist prins og en konge, der byggede en by på en sump. Og nå, ja – en senere statsminister, der i sin ungdom gerne ville gøre karriere inden for stand-up... De animerede portrætter er lavet i samarbejde med Innopixel, PieLab og Google..

Pris: gratis

Sted: Bymuseet i Fredericia, Jernbanegade 10, 7000 Fredericia. Åbent torsdag-søndag kl. 12-16.

Udstilling: Vikingernes Fæsted

24. april - 30. december 2021

I 2016 blev den største guldskat fra vikingetiden fundet mellem Harreby og Fæsted i Sydjylland. Siden er der gjort flere og flere spændende fund, blandt andet en sølvskat som nu udstilles på Museet Sønderkov!

Gå på opdagelse i de spændende fund og lær mere om vikingetidens helligsteder og vikingehaller.

Pris: 30 kr.

Sted: Museet på Sønderkov, Sønderkovvej 2, 6650 Brørup.

Udstilling: Christian 5. – Konge, kriger og salvet af Gud

24. april - 31. oktober 2022

Christian 5. (1646 – 1699) var den første konge i Danmarkshistorien, der arvede tronen uden et forudgående valg. Enevælden var netop indført 10 år tidligere og Christian 5. blev som den første enevældige konge salvet i Frederiksborg Slotskirke i 1671. Det betød, at kun Gud stod over kongen, og kongen skulle dermed ikke længere rette sig efter adelens ønsker, hvilket stod i den nye lov; Kongeloven. Christian 5. blev konge som 24-årig og var hverken boglig stærk eller politisk snu som sin far, Frederik 3. Men han var flittig, samvittighedsfuld og modig. Desuden var han interesseret i jagt og ridning og besad i modsætning til sin far en folkelighed, der gjorde ham særdeles vellidt blandt sine undersåtter. I udstillingen "Christian 5. – konge, kriger og salvet af Gud" tegnes et portræt af en anderledes konge, hvis styrke først og fremmest lå i det fysiske. Som noget nyt for en konge brugte han sin fysik og sine evner som rytter, jæger og soldat til at løfte opgaven som rigets leder. Kongernes Samlingen råder over et stort antal imponerende genstande og dragter, som knytter sig til fortællingen om

Christian 5. Mange af genstandene i udstillingen er meget skrøbelige og lysfølsomme og derfor normalt ikke er tilgængelig for publikum.

Pris: 120 kr.

Sted: Koldinghus, Koldingshus 1, 6000 Kolding.

Udstilling: Dronningens Broderier

24. april til 2. januar 2022

I 2021 viser Koldinghus for første gang H.M. Dronningens broderede private værker offentligt i udstillingen "Dronningens Broderier".

Det er velkendt for mange, at H.M. Dronningen er en særdeles aktiv kunstner inden for en række genrer: maleri, decoupage, teaterscenografi og broderi, som kan ses i de danske kirker på bispekåber og alterduge. Men færre ved, at Dronningens enorme virkelyst også har resulteret i en stor produktion af private broderier, der aldrig før er set i offentligheden. Dronningen tegner selv mønstrene og komponerer farvesætningen til broderierne, der bl.a. er givet i gave til familie, venner og ansatte ved hoffet eller pryder Dronningens hjem på alt fra puder til kaminskærme, duge og stolesæder. De private gaver er udført med samme omtanke, som vi kender fra de offentlige værker til kirkerne. Dronningen tegner mønstre med symboler og referencer skræddersyet til modtageren af gaven, og i farvevalget folder kreativiteten sig fuldt ud – oftest, som Dronningen selv siger, i "rabalderfarver". I udstillingen vises cirka 100 af Dronningens private broderier for første gang i en udstilling på Kongernes Samling Koldinghus i slottets smukke hvide bibliotekssal.

Udstillingen er tilrettelagt med stort engagement fra Dronningen og kurateret i et samarbejde mellem hofinventarinspektør mag.art. Elisabeth von Buchwald og udstillingskurator Anni Nørskov Mørch. Udstillingen realiseres af Museum Kolding og vises på Koldinghus i et samarbejde med Kongernes Samlinger.

Pris: 120 kr.

Sted: Koldinghus, Koldingshus 1, 6000 Kolding.

KULTURKANON Syd- og Sønderjylland

Start: onsdag den 7. april 2021 kl. 13:30 – slut: onsdag den 16. juni 2021

Nu kan du komme med på virtuelt besøg hos 11 af Syd- og Sønderjyllands spændende museer. Vi kommer bredt rundt i både kulturens og historiens verden, når vi besøger museer fra Vejle i nord til Tønder i syd. Hvert besøg varer mellem 45 og 90 minutter inkl. spørgerunde. Vi indleder hver gang med en fællessang, hvor vores sanglærer Kirstine Bonde synger for.

Programmet ser sådan ud:

7/4: Kongernes Jelling

14/4: Trapholt i Kolding

21/4: Zeppelin Museum Tønder

28/4: Kulturmuseet i Spinderihallerne i Vejle

5/5: Kunstmuseet Brundlund Slot under Museum Sønderjylland

12/5: Ribes Vikinger

19/5: Vejle Kunstmuseum

26/5: Fiskeri- og søfartsmuseet i Esbjerg

2/6: Vejen Kunstmuseum

9/6: Nationalmuseets Kommandørgaard på Rømø

16/6: Koldinghus

Arrangører: AOF i samarbejde med de deltagende museer.

Pris: 150 kr.

Sted: Online (<https://bit.ly/3s2gnxV>)